

Təbii-coğrafi baxımdan əl-verişli mövqedə yerləşən Naxçıvan Muxtar Respublikasında turizmin inkişafı üçün geniş imkanlar var. Muxtar respublikanın rəngarəng landşaftı, fauna və florası, mineral bulaqları, müalicə mərkəzləri, qədim tarixi, mədəniyyət və təbiət abidələri, mövcud sabitlik, ekoloji cəhətdən təmiz qida məhsulları və müasir infrastruktura malik olan yaşayış məntəqələri burada turizmin bir çox növünün inkişafına zəmin yaradır.

200-dən çox mineral su bulağı, 400-ə qədər böyük və kiçik çayı olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycanın nadir fauna və florası məskunlaşdır. Bu da qədim diyarın turizm potensialının artmasına öz töhfəsini verir.

Qədim diyarın ərazisində olan flora və faunanın nadir növlərinin Naxçıvan Muxtar Respublikasının "Qırmızı kitabı"na daxil edilib və xüsusi mühafizəyə alınır. Akademik Həsən Əliyev adına Zəngəzur Milli Parkı, Şahbuz Dövlət Təbiət Qoruğu, Arazboyu, Ordubad və Arpaçay Dövlət Təbiət yasaqlıqları hesabına xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri muxtar respublika ərazisinin 27 faizini təşkil edir. Muxtar respublikanın zəngin təbiəti və onun qorunması sahəsində həyata keçirilən tədbirlər isə burada turizmin bir çox növünün inkişafına şərait yaradıb.

Muxtar respublikada kənd turizmi sürətlə inkişaf edir

Son illər muxtar respublikada kənd turizmi sürətlə inkişaf edir. Bunun əsaslı səbəbləri var. Qədim diyarın tarixi-mədəni ərsinin tanıdlılması, müalicə mərkəzlərinin yenidən qurulması, həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işləri turizmin inkişafına təkan verib, muxtar respublikaya gələn turistlərin sayı iləbələr artıb. Bu gün Naxçıvanın en uccar dağ kəndlərinə belə rahat asfalt yolu salınıb, su xətləri çəkilib, müasir infrastruktur obyektləri tikilib, fasile-siz təbii qaz, elektrik enerjisi, rabitə xidməti və sürətli internet şəbəkəsi istifadəyə verilib. Muxtar respublikanın Biçənək, Kükü, Ağbulaq, Nurus, Keçili, Xanəgah, Dırnis, Nəsimvaz, Bist, Tivi, Şahbulaq, Gümüşlü, Ərəfə ve başqa yaşayış məntəqələrində kənd turizminin inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur. Həmin kəndlərdə asudə vaxtı səmərəli keçirmək istəyən turistlərə həm də bütün zəruri xidmətlər təklif olunur. Həmçinin ailə təsərrüfatları

tərefindən hazırlanmış ekoloji cəhətdən təmiz qida məhsulları və münasib qiymətlər turist məmənunluğunu səciyyələndirir. Onu da deyək ki, 2019-cu ilin Naxçıvan Muxtar Respublikasında "Aile təsərrüfatları illi" elan edilməsi, verilmiş subsidiyalar, ailə təsərrüfatlarına göstərilən dövlət qayğısı bu sahənin inkişafını ehemiyətli dərəcədə sürətləndirir. Bu səbəbdən muxtar respublikanın kənd yaşayış məntəqələrinə gələn turistlər həm də onlarla çeşidde təmiz ekoloji məhsullarla tanış olurlar.

Naxçıvan fotoovçuluq üçün ən gözəl məkandır

Muxtar respublikaya sefər edən ekoturizm həvəskarları son dövrlərdə populyarlıq qazanmış fotoovçuluqla da məşşəl ola bilərlər. Fotoovçuluğu bədli dillə "sakit ov" da adlandıırlar. Bu, turistlərə təbiət ziyan vurmadan istirahət etmək şəraitini yaradır. Xüsusi mühafizə edilən təbiət ərazilərinin yaradılması, təbiəti mühafizə sahəsində görülən kompleks dövlət tədbirləri bu istiqamətdə də öz bəhrələrini verməkdədir. Belə ki, həmin tədbirlər əvvəllerən sayıl xeyli azalan bezoar dağ keçilərinin, müflonların sayının artmasına, ərazilərimizdə yeni heyvan növlərinin yaşaması üçün münbit şəraitin formalasmasına stimul verib. Güclü mühafizə tədbirləri, ova qadağaların qoyulması yerli heyvan növlərinin sayının artmasına şərait yaradıb. Son illərdə muxtar respublikə ərazisində dünyada nadir növlərdən olan bəbirlər müşahidə edilir. 2016-ci ilde Naxçıvan ərazisində bəbir ailəsinin qeydə alınması bu növlərin qədim diyarın ərazisində mövcudluğunun sübutudur.

Muxtar respublikada qış turizmi inkişaf edir

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin "Ağbulaq Kənd Turizm-İstirahət Bölgəsinin yaradıl-

tam həllinə hesablanıb. Statistikaya nəzər salıqda muxtar respublikamızın bütün fəsillərində turistlərin gəldiyini müşahidə edirik. Bu isə digər ölkələrin aradan qaldırmağa çalışdığı mövsümilik probleminin Naxçıvan Muxtar Respublikasında artıq həllini tapdığının əyani sübutudur. Hazırda tikintisi davam edən Ağbulaq Xızək Mərkəzi isə muxtar respublikada qış turizminin inkişafına mühüm töhfə verəcək, yeni turizm növlərinin formalasmasına getirib çıxaracaqdır.

Güclü infrastruktura malik olan Naxçıvanın təhlükəsiz diyar olması onu turizmin çiçəkləndiyi məkana çevirir

Turizmin inkişafı yüksək səviyyədə qurulan infrastrukturla yanaşı, həm də sabitliklə, təhlükəsizliklə birbaşa bağlıdır. Hər iki amilin muxtar respublikada mövcudluğu, qe-

ması haqqında". Sərəncamının uğurlu icrası dayanıqlı turizm sektoru formalasdırmaqla yanaşı, turistlərin bütün xidmətlərdən kompleks şəkildə istifadəsinə də zəmin yaradır.

Qeyd edək ki, müasir dövrdə dünən inkişaf etmiş ölkələrinin turizmin inkişafı istiqamətində mübarizə apardıqları ən böyük problem mövsümilikdir. Naxçıvan Muxtar Respublikasında aparılan məqsədönlü tədbirlər və yaradılmış infrastruktur mövsümilik probleminin

AZERTAC-in Naxçıvan bürosu

